

Amersfoort, 12 maart 2021

Aan: Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Betreft: Internetconsultatie Wijziging van de Wet publieke gezondheid vanwege quarantaineplicht voor reizigers

Geachte heer/mevrouw,

U heeft op 8 maart de Wijziging van de Wet publieke gezondheid vanwege quarantaineplicht voor reizigers ter consultatie voorgelegd. Reizigersvereniging Rover reageert middels deze brief op deze voorgenomen wetswijziging. In deze zienswijze doen wij geen uitspraak over de wenselijkheid of onwenselijkheid van deze maatregelen omdat wij van mening zijn dat dit niet aan ons is om hierover een zienswijze af te geven. Wel hebben wij enkele opmerkingen over het verschil tussen autoverkeer en het OV, de uitvoerbaarheid en effectiviteit van het voorstel, de rol van het personeel van de vervoerders en gevolgen voor reizigers, de privacy van reizigers, de eisen aan de te overleggen testen en de looptijd van het voorstel.

1. Gelijkheid tussen autoverkeer en openbaar vervoer

Wij zijn van mening dat reizigers in de trein of bus niet anders moeten worden behandeld dan reizigers in de auto. Wij vragen u te voorkomen dat deze wet ervoor zorgt dat het met de auto prettiger internationaal reizen is dan met de trein of bus. Wij constateren dat hiervan nog geen sprake is in het wetsvoorstel. Bij autoverkeer wordt de verantwoordelijkheid bij de reiziger neergelegd, bij trein- en busverkeer liggen er meer verantwoordelijkheden en taken bij de vervoerder.. Wij vragen u daarom de verantwoordelijkheid voor de quarantaineplicht ook bij het trein- en busverkeer bij de reiziger te leggen en niet bij de vervoerder en de intensiteit van controles bij het trein- en busverkeer gelijk te laten zijn aan de auto.

2. Uitvoerbaarheid: locatie van handhaving

Wij constateren dat ook onder reizigers de meningen over dit onderwerp sterk verdeeld zijn en dat uitvoering van uw voorstel tot vervelende discussies in de trein of bus kan leiden waardoor mede-reizigers een onprettige reiservaring kunnen hebben en te maken kunnen krijgen met vertragingen. Wij zijn daarom van mening dat als dit wetsvoorstel wordt ingevoerd het wenselijk zou zijn dat handhaving buiten de trein gebeurt.

Dit leidt tot een groot probleem met de uitvoerbaarheid van het voorstel. Anders dan bij bijvoorbeeld vliegverkeer vormen de internationale treinen grotendeels een open systeem. Dit wil zeggen dat er geen toegangscontroles plaatsvinden. Dat is op veel stations ook niet mogelijk omdat dan perrons moeten worden afgesloten die ook noodzakelijk zijn voor binnenlands treinverkeer. Wij constateren dat het wetsvoorstel daar aan voorbij gaat.

3. Effectiviteit van de maatregel

Ten aanzien van het negatieve testresultaat is de (door de overheid onderschreven) realiteit dat controle slechts op de trein zal kunnen plaatsvinden, mits dit uiterlijk voor de eerste halte in Nederland gebeurt. Wij vragen of dit ook voor de quarantaineverklaringen geldt?

*Rover.
Van reizigers,
voor reizigers.*

In dat geval is, net als bij de negatieve PCR-testresultaat de vraag wat dit concreet oplevert als reizigers in dat geval op verzoek van de vervoerder (op grond van haar algemene vervoersvoorwaarden) uit de trein worden gezet. Bovendien is de kans groot dat een dergelijke handelswijze vertragingen en agressie oplevert.

4. Rol van personeel van de vervoerders en gevolgen voor reizigers

Rover is van mening dat de handhaving van de nieuwe verplichtingen vanwege de verstrekking van deze verplichtingen niet bij de vervoerder kan en mag liggen. Het personeel op de trein, in de bussen en op de stations is verantwoordelijk voor het veilig en klantvriendelijk vervoeren van reizigers. Als het personeel wordt belast met de handhaving dan gaat dit ten koste van de kerntaken van dit personeel en dus van de reiziger. Het innemen van verklaringen terzake van thuisquarantaine en het ontzeggen van toegang tot de trein op grond van het niet voldoen aan deze nieuwe eisen hoort in onze ogen thuis bij politie, marechaussee of handhavers. Personeel op de trein heeft weliswaar een bevoegdheid als BOA, maar zij hebben deze bevoegdheid louter met het oog op de sociale veiligheid in de trein en de handhaving op zwart rijden. Personeel op de bus heeft geen tijd voor handhaving omdat dan de dienstregeling niet meer gehaald kan worden.

5. Privacy van reizigers

Het innemen van verklaringen terzake thuisquarantaine en het afgeven daarvan aan de voorzitter van de veiligheidsregio evenals desgevraagd ook persoonsgegevens ten aanzien van personen die een dergelijke verklaring hebben ingeleverd schendt in onze ogen ook de privacy van reizigers. Wij verwachten dat sommige reizigers dergelijke verklaringen en persoonsgegevens alleen zullen willen afgeven aan overheidsfunctionarissen en niet aan vervoerders.

Wij merken tevens op dat het wetsvoorstel de mogelijkheid biedt dat een aanbieder van bedrijfsmatig personenvervoer verplicht wordt om de door reizigers bij het boeken van een reis verstrekte gegevens, namelijk de bij hem beschikbare persoon identificerende gegevens en een telefoonnummer van een reiziger, op verzoek aan het belteam te verstrekken. Deze mogelijkheid is in het wetsvoorstel opgenomen als terugvaloptie. Wij vinden deze terugvaloptie onwenselijk. Reizigers hebben deze persoonsgegevens aan de vervoerder verstrekt met een ander oogmerk dan handhaving op de quarantaineplicht. De terugvaloptie past daarmee niet in de geest van de AVG. Reizigers hebben hierdoor niet meer de vrije keuze welk persoonsgegeven zij aan de vervoerder verstrekken en welke aan de overheid. Bovendien is er voor de reiziger geen plicht de reis vooraf te boeken, bij een kaartautomaat wordt überhaupt niet naar persoonsgegevens gevraagd.

Afronding

Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid een toelichting te geven op deze reactie.

Met vriendelijke groet,

Frank Visser
Beleidsmedewerker